

DOKUNAN ŞİİRLER-1-

Tayyib ATMACA

Elinize aldığımız bir şiir kitabının ya da bir dergi sayfalarına göz ucuyla bakıp gönlünüze dokunan bir şiir ya da dizeler ararsınız. Aradığınızı bulduğunuzda ise okuma ve şiirin içine girme iştiyakınız kabarıp. Yıllardan beri böyle yaparım. Yaptığım doğru mu yanlış mı orasını bilmiyorum ama bu benim doğrum derim ve gönül penceresinin kanadını açıp şiiri yüreğime buyur ederim.

Bu buyuru bazen tanıdığım bir şair olur, bazen de hiç tanımadığım bir şair. Eğer tanıdığım şair ise, bende telefon numarası varsa arar, eposta adresi varsa yazarak tebrik ederek marifetine iltifat gösteririm. Eğer her ikisi de yoksa gönlümde ağırladığım o şiir bir dergide yayınlanmışsa dergi editörünü arayıp tebriklerimi ulaştırmak üzere ona havale ederim. Yıllardır sürdürmeye çalıştığım bu düşüncelerimi zamanın tanığı olan bir şair/yayıncı olarak yazıya geçmenin önemli olduğunu düşünerek bundan sonra okuduğum güzel şiirleri D/okunan Şiirler başlığı altında mümkün olduğunda her sayı değilse ara sıra dergimizde paylaşarak bu alanda bir boşluğu doldurma gayreti içinde olacağım.

Eleştirinin sınanmamış ustura üzerinde yürümek olduğunu biliyorum. Bu sayfamızda şiirlerine atıfta bulunacağım hiçbir şairin; bunun bir “vefa” borcu olarak algılanmamasını özellikle istirham ediyorum. Gayemiz ne kimseyi gereğinden fazla överek ne de yererek alçaltmak değildir. Bizim değerlendirmemiz tamamen şiirin bizde olan karşılığı, bize dokunurluğundan ibarettir. Kimsenin “burnundan kıl aldırma”dığı, kimsenin kimseye “Mümin birbirini yıkayan iki el gibidir” ilkesinden hareket etmediği ilkesinden hareketle biz suya ve sabuna dokunarak birbirimize daha temiz görünmemizi önceleyeceğiz.

Her ne kadar da dergi olarak geleneksel şiirden yana ilkeli bir duruş sergilesek de günümüzde adına “modern şiir” denilen tarzda yazılan şiirlerde de bize dokunan şiirler hakkında da düşüncelerimizi paylaşacağız.

Dergimizin gerek yol hazırlığında, gerekse yola çıktıktan sonra sayfalarımızda bu tür değiniler yapabilecek arkadaşlara ısrarla teklif götürmemize rağmen maalesef bu güne kadar bu sınanmamış ustura üzerinde yürümeyi kabul eden bir arkadaşımız çıkmadı. Göbeğimin gömüldüğü bu topraklarda mı yoksa başka topraklarda da mı “evde kalan kızın kaygısı emmisi oğluna düşer” darbu meselinden yola çıkarak bu tehlikeli yürüyüşe âcizane talip olmak zorunda kaldım.

Yazıyı sağa sola sündürerek çoğaltmak istemiyorum. İnşallah bize dokunan şiir kitapları ve şiirler olur da ben de gönül rahatlığı ile o şiirleri sizlerle paylaşırım.

Sözü söyle açarak, size kısaca Süleyman Aydemir’den bahsetmek istiyorum. Aydemir Kahramanmaraş’ta edebiyat öğretmenliği yapan genç bir kardeşimiz. “Beyaz Kartal” Bahaettin Karakoç ile ilgili bir doktora çalışması olduğunu ve şiirle de ilgilendiğini biliyorum. Aşağıdaki bahse konu şiirini okuduğumda isim tanıdık geldi ama birden çıkaramadım. Başka yerlerde şiirleri yayınlanıyor mu, kimmiş bu şair diye araştırma içine girdim. *Yoldaki Kalemler*’den de şiirlerine rastlayınca muhtemelen bu şair Süleyman Aydemir’dir dedim ama yine de emin değildim. Fesbook hesabımdaki arkadaşlarım arasında olup olmadığına baktım, arkadaşlarımdandı. Mesaj yazıp bu şiirin ve *Yoldaki Kalemler*’de yayınlanan şiirlerin kendisinin olup olmadığını sordum. Cevabi yazısında tahminim doğrulanmış oldu da bu yüzden sevgili ağabeyim Ali Haydar Haksal’ı arayıp ‘bu güzel şiirin şairine tebriklerimi iletir misin?’ demedim. Ama bu yazı vesilesi ile de tebrik ve teşekkürlerimi iletirim de gönülden gönüle selamlaşmış olalım.

Şiir şairin neresinden çıkarsa okuyanın da orasına hitap eder. Yani bir derdiniz varsa ya da bu dert ile dertlenen dostlarınızın olacağını biliyorsanız şiiriniz zamanın bir kavşağında mutlaka muhatabını bulur. Süleyman Aydemir “artist” aday değil, şiirin içine ne idiği belirsiz imgeleri doldurup ta “manasına karnımda sağladığım şiirime buyurun lütfen” demiyor.

Ne görüyor, ne hissediyor ve okuru nerelere götürmek istediğini iyi biliyor. Aydemir şiir âleminde yeni bir kalem yeni olduğu kadar da edebî erkânın geleneğini izini sürmeye aday bir şair.

Buyurun şiirinden bir kesit.

*Kanadı kırık bir kuşun intiharını gördüm
Son arzusu uçmak ve ölmek olan
Çiçeklere gömüldü bakışları
Oysa siz bunu çılğınlık saydınız
Çırpınmadınız ölümünden tad almak için
Kuşun yerinde siz olsaydınız.*

*Yoğurt kabına sığmayan çiçekler gördüm
Mayalanmış bir ömrün mahzeninden uzak
Rüzgârı ve yağmuru biliyorlardı
Islanmamış saçları vardı
Balkona çıkmayı saadet sayan
Oysa siz onları güzel süsten saydınız
-Ki güzel kalmak için değildi hayat-
Sonsuz tomurcuklarınız vardı açmaya hazır
Bir çiçeğin yerinde siz olsaydınız. (Yediiklim 332, s.74, Ocak 2017)*

Hani İbrahim Hakkı Hazretlerinin söylemiş olduğu “Harabat ehlini hor görme zakir, defineye malik viraneler var.” İbreti âlemlik sözü var ya; bazen adından, şiirinden haberdar olmadığımız bir şairle zamanın bir kavşağında karşılaşırız. Hatay’da bir şiir etkinliğinde Şair Ali Parlak’ın açış konuşmasında okuduğu bir şiir dikkatimi çekti. Şiiri bir kitaptan okuyordu. Program sonunda kitabı bana vermesini istedim.

Kitabın arka kapağında elinde bir sazla poz vermiş resmi bulunduğu göre, kitabın yazarı Bekir Cila’nın aynı zamanda âşıklık damarı da var. Duyun Beni Dağlar* isimli şiir kitabı, Yayladağ Kaymakamı, Belediye Başkanı ve bazı dostlarının yardımlarıyla basılmış. İyi ki böyle bir âşik/şairin bu vesile ile şiirlerinin gün yüzüne çıkmasına vesile olmuşlar.

Hani elinize bir şiir kitabı alırsınız, sayfaları rastgele göz ucuyla okuduktan sonra sizi içine çeken bir şiirden bir dize dahi olsan o şiire tekrar yönelirsiniz. Sayfaların arasında gezinirken bu vesile ile kitabın okunmaya değer olup olmadığı hakkında da fikir sahibi olursunuz. İşte Bekir Cila’nın kitabına böyle yaklaşip hoşuma giden şiirlerin kenarlarına işaret koymaya başladım. Kitabın genel bütünlüğü içerisinde baktığımızda kitaba girmemesi gereken şiir sayısı oldukça fazla, zaten o fazlalıkları da göz ucuyla okuyup geçtim. Ama öyle şiirler oldu ki tekrar tekrar okumak zorunda hissettim kendimi. Bekir Cila gönül bahçesinin meyvelerini seçerek söz pazarına çıkarsaydı daha iyi olurdu ama taşlara ancak bu kadar oluyordur belki de. Biz “güzel bakan güzel görür” ilkesinden hareket edelim o zaman.

Kim demiş hece şiiri öldü diye. Buyurun bakalım hece bir çağlayanından akan su gibi nasıl gürül gürül akıyor.

*Bir saçı leylaya meftun olalı
Açılmış gülleri köz görüyorum
Bin kere ağladım güldüm güleli
Yazı-kış baharı güz görüyorum.
Ne dokuzda gönlüm ne de ondadır
Lokmandan derman yok çare ondadır.*

*Ey ahali sorun hele her yerde
Benim gib düşen olmuş mu derde
Gözyaşımı göze eyledi perde
Ufukta bulutu toz görüyorum
Yirminin toplamı iki ondadır
Onlar neme lazım aklım ondadır. (s.18)*

Hece şiirinin bir başka çağlayanında şiir akmaya devam ediyor:

*Bir ay doğar yüce dağın ardından
Bir görünür bir dumana gizlenir
Görenleri hep ayırır yurdundan
Çiyli çiyli çim çimene gizlenir
Bir ay doğar yüce dağın ardından
Koşsam bile yetişemem ardından*

*O uykuya yatar açılır çarşı
Senden kaçar sonra seyrederek arşı
Tez dolanır hemen sabaha karşı
Yakamozla bir ummana gizlenir
Bir aya gözlerim bakmaz olaydı
Nuruyla özümü yakmaz olaydı (s.37)*

Bekir Cila, yeni yetme bir delikanlının artık evlensek hale bürünmesini ise “Tor gencin anasına hitabı” şeklinde şöyle şiirleştiriyor.

*Ana böğün bit top çiçek topladım
Onnar da ne güzel kokuyo yohoo
Aynı benim topladığım çiçekten
Gızlar da başına sokuyo yahoo (s.96)
Cila, Bekir, Duyun Beni Dağlar, Kültür Ofset, Antakya 2011.

İyi şair olmanın yolu öncelikle iyi bir okurluktan geçer. Size biraz Yasin Usta’dan bahsedeceğim. Yasin Usta, muhtemelen üniversiteyi yeni bitiren, bir gurup arkadaşıyla milliyetçi muhafazakâr çizgide Kısık Sesler Mecmuâ’sının yayın yönetmeni. Dergi idealleri olan bu savundukları düşüncelerini sloganlaştırmadan sanatın, edebiyatın incelikleriyle donanarak yolculuklarını sürdürüyorlar. Derginin 7. Sayısında, derginin arka kapağında merhum Osman Yüksel Serdengeçti’nin: “*Biz temiz niyetli, vatan duygulu, memleket düşünceli Türk gençleri, bu türlü milliyetçilikten nefret ediyoruz! Bizim milliyetçiliğimiz hususî vagon, bol harcırah, yüksek makam milliyetçiliği değildir. Hakk’a tapan, halkı tutan yalnkılıç bir milliyetçiliktir.*” İlkesiyle yolda olan genç kalemler. Yasin Usta’nın kendisini okutturan şiiri:

*Yârdan yana dilime kördüğümmler atılır
Karganın güldüğüne bülbüller de katılır
Bu tutulmuş dilime ilaç varsa sendedir
Beni kral eyleyen bir taç varsa sendedir
Ne âşıkla maşukun ne aşkın sığılıdır
Bu yalnızca bir garip aşığın çığlıdır (Kısık Sesler, Sayı 7, s.33).*

Hasan Konç, 1975 doğumlu genç denilmeyecek bir yaşta. 2007 yılında Yürek Yangınları isimli şiir kitabı yayınlanmış. İkinci kitabı *Aşka Kefen Biçilmez** isimli şiir kitabı ise 2016 yılında. Kitabın genelinde hece şiirinin kurallarını ihlal etmemiş ama şiirlerinde klasik hece şiirinde ses getirecek şiirleri yakalayamamış.

Kitapta bize dokunan üç beş şiirinden bazı kıtalar olmuş sadece. Biz de bir şiirinden bir dörtlük olarak vaktinizi selamlıyoruz.

*Öteyi kuşatsın tutkun dileğin
Zulüm karşısında kalksın bileğin
Namert kadar yoksa şayet yüreğin
Düştüğün ahvale yakınmak olmaz. (s.42)*

*Konç, Hasan, *Aşka Kefen Biçilmez*, Gökekin Yayınları, Antakya 2016.